

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **S. D. N.**, narozený ...,
státní příslušník Afghánské islámské republiky,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem v Praze, Nad štolou 936/3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-488/LE-BA04-BA04-PS-2019 ze dne 5. 12. 2019,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal přezkumu výše uvedeného rozhodnutí žalovaného o zajištění, které mu bylo doručeno dne 6. 12. 2019. Blanketní žalobu podal k poštovní přepravě dne 6. 1. 2020, soudu byla doručena následující den. Zároveň s žalobou žalobce požádal i o ustanovení zástupce.
2. Z níže uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je sice včasná, ale žalobce již nemůže odstranit její vady spočívající v absenci žalobních bodů. Žalobu proto odmítl podle § 37 odst. 5 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)
3. Žaloba musí mimo jiné obsahovat i žalobní body, z nichž má být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Rozšířit žalobu o další žalobní body lze jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 s. ř. s.). Vadu spočívající v absenci žalobního bodu lze odstranit také pouze ve lhůtě k podání žaloby. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas. Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná, soud žalobu odmítne (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 3 Azs 66/2017-31 ze dne 20. 3. 2018, č. 3733/2018 Sb. NSS).
4. Požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení (§ 35 odst. 10 s. ř. s.).
5. Lhůta 30 dnů pro uplatnění žalobních bodů podle § 46a odst. 7 zákona o azylu počala žalobci plynout dne 7. 12. 2019 a skončila v pondělí 6. 1. 2020. V ten den žalobce předal žalobu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

k poštovní přepravě. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. tedy podal žalobu včas.

6. Pro posouzení věci je zásadní, zda došlo v 30. den lhůty, tj. dne 6. 1. 2020, k zastavení jejího běhu podle § 35 odst. 10 s. ř. s. Pokud by lhůta od tohoto dne neběžela díky zaslání žádosti o ustanovení advokáta, zůstával by žalobci jeden den k doplnění žalobních bodů a soud by tedy žalobu nemohl odmítnout pro vadu spočívající v jejich neuvedení v žalobní lhůtě (uplynulo z ní pouze 29 dnů).
7. Rozhodující v tomto ohledu je, kdy byla podána žádost o ustanovení advokáta ve smyslu § 35 odst. 10 s. ř. s.: zda byla podána zasláním žaloby s žádostí, nebo až jejím doručením soudem.
8. Místem procesních úkonů je zásadně budova soudu, což platí i pro úkony účastníků představované jejich podáními. I tato podání nabývají předvídaných procesních účinků až okamžikem, kdy dojdou soudu (srov. usnesení NS sp. zn. 33 Cdo 3273/2011 ze dne 31. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 1169/2017 ze dne 29. 8. 2017; shodně i Zeiss, W., Schreiber, K., *Zivilprozessrecht*. Mohr Siebeck 2014. Rn. 216). Vyvolání procesních účinků podání je třeba odlišovat od včasnosti podání, která může být podle § 40 odst. 4 s. ř. s. zachována již předáním podání k poštovní přepravě. Úprava zachování lhůty předáním podání k poštovní přepravě ovšem na žádost o ustanovení zástupce vůbec nedopadá, protože tato žádost není úkonem, který by byl činěn ve lhůtě stanovené zákonem či soudem (srov. § 40 odst. 1 s. ř. s.). Zachování lhůty, tj. časového úseku vymezeného počátkem a koncem, tak nepřichází do úvahy. Aby tedy žádost o ustanovení zástupce vyvolala zákonem předvídané účinky (stavení lhůty k podání žaloby a vznik povinnosti soudu o ní rozhodnout), nestačí, aby byla podána k poštovní přepravě. Je třeba, aby soudu došla. Teprve od té doby je účinná (shodně Kühn Z., Kocourek T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR 2019, str. 231).
9. V případě opačného závěru by mimo jiné nastávala absurdní situace, kdy by vznikla povinnost soudu rozhodovat o účinné žádosti, aniž by taková žádost byla vůbec v jeho dispozici. Byl by tím i popřen jednoznačný text § 40 odst. 1 a 4 s. ř. s. a bylo by třeba najít jasné kritérium rozlišování procesních úkonů účinných již podáním na poštu a procesních úkonů účinných až jejich dodáním do dispozice soudu. Pro to ovšem soudní řád správní neposkytuje žádnou zákonnou oporu.
10. Z hlediska kritérií práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jde o závěr akceptovatelný, protože nepředstavuje takové vymezení přístupu k soudu, které by se práva na soudní ochranu dotýkalo v samotné jeho podstatě a fakticky by tak znemožňovalo jeho uplatnění [srov. nález sp. zn. IV. ÚS 281/04 ze dne 25. 8. 2005 (N 165/38 SbNU 319)]. Prvotní povinností žalobce je totiž uvést žalobní body již v žalobě. K tomu má lhůtu 30 dnů, která je zcela dostatečná na to, aby alespoň v základu vylíčil skutkové a právní důvody, pro které považuje rozhodnutí nezákonné [srov. odst. 30, 40, 41 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/09 ze dne 1. 12. 2009 (N 250/55 SbNU 415; 9/2010 Sb.)]. Právě k tomu slouží i úprava § 40 odst. 4 s. ř. s., která umožňuje využít lhůtu *na přípravu žaloby* prakticky až do jejího posledního dne. Jestliže žalobce nemínil sepsat žalobu sám, protože z pochopitelných důvodů nemá žádné znalosti o právu, nebyl důvod, aby celou žalobní lhůtu využil pouze k podání blanketní žaloby k poštovní přepravě. To platí tím spíše, že jej žalovaný poučil jak o právu podat žalobu do 30 dnů, tak o možnosti požádat o ustanovení zástupce. Pokud tedy žalobce podal žalobu bez snahy vymezit žalobní body, lze od něj spravedlivě žádat, aby jeho žádost o ustanovení zástupce byla soudu doručena alespoň v poslední den žalobní lhůty, od jehož uplynutí již nelze měnit důvody přezkumu naříkaného rozhodnutí.
11. Požadavek, aby návrh na ustanovení zástupce s účinky stavení lhůty podle § 35 odst. 10 s. ř. s. byl soudu doručen alespoň poslední den běžící lhůty, tak základních práva a svobody žalobce (právo na soudní ochranu a osobní svobodu) nepostihuje nepřípustným způsobem (výše odst. 10), nepomíjí jiný možný, ústavně konformní výklad, neboť takový výklad nemá oporu v textu právního předpisu (výše odst. 8–9), není výrazem zjevného a neodůvodněného vybočení ze standardů výkladu, jež je v soudní praxi respektován, resp. jež odpovídá všeobecně akceptovanému chápání dotčených právních institutů (výše odst. 8), a není v extrémním rozporu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

s požadavky věcně příslušného a rozumného vypořádání posuzovaného právního vztahu [výše odst. 10; k těmto kritériím srov. nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 85/06 ze dne 25. 9. 2007 (N 148/46 SbNU 471)].

12. Soud proto dospěl k závěru, že žádost o ustanovení zástupce podal žalobce až jejím doručením do dispozice soudu, tedy dne 7. 1. 2020. Protože lhůta k doplnění chybějících žalobních bodů marně uplynula předešlého dne, nemůže tato žádost vyvolat zákonem předvídané účinky – není žádná lhůta, kterou lze stavět podle § 35 odst. 10 s. ř. s.
13. Soud proto nerozhodoval samostatně o žádosti žalobce o ustanovení advokáta. Jakkoliv totiž ve věci není dán neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, ale „pouze“ vada zvláštních náležitostí žaloby, nemění to nic na tom, že jde také o vadu již neodstranitelnou. Za toho stavu je úkolem soudu řízení bez dalšího ukončit, nikoliv činit další procesní kroky, které by nemohly vést k jinému výsledku řízení: žalobce nemůže být v řízení úspěšný a jeho případný zástupce by neměl procesní prostor k jakýmkoliv úkonům právní služby (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 5 Ans 6/2008-48 ze dne 30. 9. 2008, č. 1741/2009 Sb. NSS).
14. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť soud žalobu odmítl (§ 60 odst. 3 s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 15. ledna 2020

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce